

LA SAVIESA

DE LA GENT

GRAN

ÍNDEX

1- INTRODUCCIÓ	3
2- OBJECTIUS	4
3- METODOLOGIA	5
4- RESULTATS	10
5- CONCLUSIONS	11
6- BIBLIOGRAFIA	13

1- INTRODUCCIÓ

Aquest va ser un projecte intergeneracional que es va portar a terme amb la col·laboració del Cicle de Grau Mitjà de Sistemes Microinformàtics i Xarxes d'un Institut de la nostra ciutat, més concretament, amb els alumnes 1r SMX dins de M3 – mòdul d'aplicacions ofimàtiques i també a M8 – mòdul d'aplicacions web.

Des de la Residència es va voler crear un projecte en què **els usuaris poguessin transmetre el seu coneixement i la seva experiència acumulada al llarg de la seva vida**. Per aconseguir aquesta fita es va buscar la col·laboració de l'Institut. L'activitat consistia en que els alumnes, amb petits grups, fessin vídeos temàtics entrevistant als residents sobre aspectes concrets acordats i establerts abans pels professionals de la residència. D'aquesta manera, els alumnes es van organitzar per grups i van venir al centre a entrevistar als residents. Després van editar un vídeo on sortien diverses entrevistes fetes als usuaris sobre una temàtica concreta. La finalitat última d'aquest projecte va ser poder obtenir uns petits documentals per temàtiques diferents fruit de la saviesa dels usuaris, els quals van ser els protagonistes.

D'aquesta manera, per als usuaris del nostre centre, aquesta activitat va suposar compartir amb els adolescents coneixements adquirits al llarg de tota la vida i això alhora va fer que se sentissin útils i escoltats. Per part dels joves, aquests van poder aprofitar tota la saviesa de les persones grans i concebre la vellesa de manera positiva (evitant la visió negativa que poden tindre, on la vellesa és concebuda com a un estat de decadència, com un període d'inactivitat...). Aquesta experiència, doncs, volia suposar per als alumnes una oportunitat per a concebre a les persones grans d'una altra manera, tenint-ne una **visió més global i superar així alguns prejudicis generacionals**.

2- OBJECTIUS

Objectius generals

- Millorar la qualitat de vida de l'usuari.
- Aconseguir una major integració del resident en la comunitat.
- Potenciar noves relacions intergeneracionals.

Objectius específics

- Potenciar la confiança personal, l'autoestima i el sentiment d'utilitat.
- Estimular i mantenir les capacitats mentals a través de la reminiscència.
- Fomentar la vitalitat, la motivació, l'optimisme i un estat d'ànim estable i positiu.
- Proporcionar als joves una visió positiva de les residències geriàtriques i de la vellesa.

3- METODOLOGIA

a) **Destinatari**

Aquest projecte estava destinat a dos col·lectius diferents:

- **Usuaris de la Residència.** L'Equip interdisciplinari va escollir els usuaris que podien ser possibles candidats per a realitzar les entrevistes fetes pels alumnes. Posteriorment, l'educadora social va explicar a aquests residents el projecte i les temàtiques dels vídeos. Se'ls va convidar a participar-hi i van ser ells mateixos que van decidir si participarien en el projecte. Els usuaris que van formar part d'aquest projecte van ser persones autònomes, sense cap demència diagnosticada. L'equip tècnic va seleccionarà usuaris que sirguessin capaços de mantenir una conversa amb els alumnes i que els hi poguessin transmetre els seus coneixements.
- **Alumnes del Cicle Formatiu de Grau Mitjà "Sistemes Microinformàtics i Xarxes",** de la unitat formativa "Disseny d'imatge" del mòdul 3 i del Grau Mitjà de Infermeria. Entre els professors de l'Institut i els professionals de la Residència es va decidir que aquest projecte es plantejaria als alumnes com a un treball voluntari. Van creure que era important que tots els alumnes que volguessin participar en aquesta iniciativa, estiguessin conscienciats i que sobretot estiguessin motivats i tinguessin ganes d'estar amb els residents, per beneficiar-se d'aquesta oportunitat i aprendre de la seva saviesa. Com a treball voluntari també se'ls hi va donar un incentiu, que aquest treball els hi serviria per a pujar la nota final del curs. Finalment, en l'acte final, també se'ls hi va donar un certificat/diploma que justificava la seva participació en aquest projecte de forma voluntària i un petit regal per tota la feina feta.

b) **Lloc de realització**

Es va realitzar en diferents sales de la residència: a la sala d'actes, al centre de dia, al menjador o al gimnàs. Es va procurar que les entrevistes es realitzessin en llocs

tranquils perquè els alumnes poguessin gravar als usuaris sense interrupcions ni sorolls externs que poguessin afectar a la qualitat dels vídeos.

c) Duració prevista i procediment

En primer lloc es va fer un **contacte previ** entre alumnes i residents que va servir per a presentar-se mútuament i per agafar confiança per les dos parts.

En segon lloc, els grups d'alumnes es van organitzar i van crear **un guió d'entrevista tenint en compte la temàtica que havien escollit**. Fet aquest pas previ els grups d'alumnes van informar al seu professor de l'Institut la seva disponibilitat per a realitzar les entrevistes. Posteriorment, aquest, tenint en compte la disponibilitat dels alumnes i els horaris dels nostres usuaris, es van confeccionar els horaris d'entrevistes per setmanes. Cada grup va realitzar tres sessions d'entrevistes d'hora. L'equip interdisciplinari va crear grups d'usuaris que fossin equitatius, cada grup de residents va ser entrevistat per a cada grup d'alumnes i per tant, per cada temàtica. Les entrevistes es van realitzar durant tres setmanes senceres les quals van estar repartides durant dos mesos.

Per a realitzar les entrevistes, es va proporcionar als alumnes i residents objectes antics relacionats amb la temàtica tractada per a utilitzar-les com a suport i ajudar així a evocar records i coneixements.

Quan els alumnes van tenir les entrevistes fetes van **editar a classe i a casa el vídeo** utilitzant la seva imaginació i coneixements adquirits en l'assignatura. En l'Annex 1, en format de CD, em incorporat un exemple dels vídeos que van realitzar els alumnes amb les entrevistes fetes als usuaris.

En darrer lloc, quan tots els alumnes van finalitzar els seus treballs, vam organitzar un **acte de cloenda amb la projecció de tots els vídeos** que els alumnes havien elaborat mitjançant les entrevistes als residents, i es va fer un petit berenar en senyal d'agraïment mutu. En aquest acte hi van assistir tots els usuaris i alumnes que van participar en el projecte, els directius de l'Institut i de la residència i els treballadors implicats.

d) Continguts:

Tots els alumnes de l'Institut que van voler participar en aquesta iniciativa, primer es van haver d'agrupar en petits grups i després, cada grup, va haver d'escollir un d'aquests temes:

a) RECEPTES DE CUINA:

Alguns dels objectes antics que es van proporcionar:

- b) RECEPTES DE CUINA TRADICIONALS I PER FESTIVITATS: com era abans la mona de pasqua, com es fan els panellets o el menjablanc...
- c) CONTES , LLEGENDES i REFRANYS POPULARS
- d) JOCS D'ABANS
- e) COSTUMS, TRADICIONS I DITES POPULARS: què es feia abans durant el temps de Quaresma, què es fa per Sant Blai, quan surt l'Home dels Nassos...
- f) CANÇONS POPULARS I CANTANTS DE LA SEVA ÈPOCA: sarsueles, com eren abans els balls de festa major, quins cantants recorden
- g) CAMP/CONREUS: com feien el vi, l'oli, com collien les avellanes...

Alguns dels objectes antics que es van proporcionar:

- h) REUS D'ABANS: com era la festa major de reus, quins llocs han canviat, on es feia abans el mercat, on hi havien els rentadors...
- i) APARICIÓ D'ELECTRODOMÈSTICS I VEHICLES: com han viscut el canvi i com es feia abans de que arribes la rentadora, la planxa, la nevera (conserves), el cotxe, telèfon...

Alguns dels objectes antics que es van proporcionar:

j) OFICIS D'ABANS: modistes, sastres, fàbriques...

Alguns dels objectes antics que es van proporcionar:

k) GUERRA I POST GUERRA: quins canvis es van produir arrel d'aquesta, en què els va afectar, funcionament de les cartilles de racionament...

4- RESULTATS

Aquesta proposta estava destinada a proporcionar l'oportunitat d'establir noves relacions entre generacions diferents per tal de fonamentar un intercanvi de coneixements. Es va voler crear un espai intergeneracional **on tothom podia aportar i on tothom s'enriqueix amb l'experiència col·lectiva**. Apropar a les persones grans els canvis culturals, socials i tecnològics que estem vivint en l'actualitat i alhora donar l'oportunitat als joves d'enriquir-se amb el patrimoni cultural que atresora la gent gran són alguns dels principals resultats d'aquest projecte.

Actualment existeixen una gran quantitat de prejudicis generacionals entre la joventut. Aquest projecte va intentar fer caure alguns tòpics i estereotips i aconseguir que aquests adquireixin una **visió més global de la persona**, destacant que les persones grans són una gran font de saviesa. D'aquesta manera vam intentar promoure valors tant fonamentals com són el respecte cap a la gent gran.

Per aquest crusc estem començant a engegar nous projectes amb l'Institut relacionats amb les noves tecnologies per així continuar col·laborant conjuntament.

5- CONCLUSIONS

En línies generals podem concloure que aquest projecte ha estat molt enriquidor per les dues parts. Aportant coneixements i valors molt importants tan a la gent gran com als joves.

Per altra banda, aquesta no és una activitat que es pugui realitzar any rere any ja que, a la residència hi ha poc moviment d'usuaris i això faria que en cada edició participessin gairebé els mateixos residents. D'aquesta manera, nosaltres tornarem a plantejar i a proposar aquest projecte a l'Institut passats dos o tres anys. D'aquesta forma, hi haurà nous usuaris al centre que podran aportar nous coneixements i als quals no se'ls hi haurà fet les mateixes preguntes.

Un dels problemes que es van trobar els alumnes a l'hora d'elaborar els vídeos amb les entrevistes realitzades als usuaris, van ser les interferències acústiques del centre. Especialment ens referim al fil musical de la residència, una música que se sent en gairebé totes les sales del centre i que, per tant, es va sentir de fons en gairebé totes les entrevistes.

Un altre punt feble del projecte és com vam organitzar les entrevistes que els joves van fer als nostres usuaris. Aquestes es van dividir en tres setmanes. Durant aquestes setmanes es van concentrar les entrevistes de dilluns a divendres totes les tardes. D'aquesta manera, durant les setmanes d'entrevistes, van quedar anul·lades totes les activitats que es realitzen setmanalment per la tarda. Això va fer que, tot i que les entrevistes als usuaris sempre eren de temes diferents i mai repetien de grup, a finals de setmana els residents ja no tenien la mateixa motivació per a realitzar aquestes sessions amb els joves. De cara a noves edicions, intentarem espaiar més les sessions d'entrevistes i intentar intercalar-les més amb les activitats rutinàries que es realitzen setmanalment al centre.

Per altra banda, com he dit anteriorment, aquest projecte va ser molt enriquidor per a tothom. Hi van haver usuaris que es van implicar molt en aquestes entrevistes, esperant als joves cada tarda durant les setmanes de gravacions. I quan aquestes es van acabar, tots estaven expectants per a veure el resultat final: els vídeos amb els reculls de les

entrevistes. Quan vam fer la cloenda del projecte amb la reproducció de tots els vídeos, vam poder veure a les cares de tots els usuaris i dels joves l'orgull i la il·lusió d'haver pogut participar en aquesta iniciativa. Els usuaris es van poder sentir protagonistes durant tot el projecte. Es van sentir escoltats i útils ja que transmetien als més joves tot el seu saber acumulat al llarg de la seva vida. Per part dels joves, van rebre cada vegada que venien al centre una càlida benvinguda dels usuaris, van aprendre molts aspectes de la vida i de les nostres tradicions que desconeixien, i sobretot, van poder concebre la vellesa des d'un punt de vista positiu.

6- BIBLIOGRAFIA

- SÁNCHEZ, Mariano (director) i M. BUTTS, Donna (2007). *Programes intergeneracionals: cap a una societat per a totes les edats*. Barcelona : Fundació "La Caixa".
- CASTELLANO, Francesc (2014). *Festes i tradicions catalanes*. Barcelona: Comanegra
- MESTRES, Apel·les (2009). *Tradicions*. Valls: Cossetània.
- SANO, Kazuko (2011). *Cuina catalana per a festes i tradicions*. Barcelona: Grata Lectura.
- BROOKER, Dawn (2013). *Atención centrada en la persona con demencia: mejorando los recursos*. Barcelona: Octaedro